

Anna Bujnowska

Historyczne konteksty "Żywych kamieni" Wacława Berenta, Magdalena Popiel, "Zeszyty Naukowe UJ. Prace Historycznoliterackie" z.55 : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 30/2 (104), 252

1987

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

PODRAZA-KWIATKOWSKA Maria: "Homo militans" i "homo faber".
O nurcie heroicznym w literaturze polskiej lat 1907-1914.
"Zeszyty Naukowe UJ. Prace Historycznoliterackie". Z. 55,
s. 11-32.

Przedmiotem rozważań jest młodopolski wariant metafor militarnych. Pierwsze pokolenie modernistów przekonane było o bezsilności współczesnego społeczeństwa. Autorka przytacza liczne przykłady literackie wskazujące, jak zmienił się w ciągu kilku lat stosunek do militariów - przejście od sfery przenośni do sfery znaczenia dosłownego (szczególnie od czasu wybuchu wojny). Poza metaforykę militarną dochodzi do głosu metaforyka związana z pracą, uprawą roli. Wiąże się to z nurtem "odrodzeńczym" w poezji Młodej Polski - praca i walka są podporządkowane hasłu niepodległości. Obok symboliki rycerskiej pojawia się symbolika pracy: pług, młot, kilof.

BP/104/81

A.B.

POPIEL Magdalena: Historyczne konteksty "Żywych kamieni"
Wacława Berenta. "Zeszyty Naukowe UJ. Prace Historycznoliterackie". Z. 55, s. 71-85.

Głównym wątkiem ideowym powieści Berenta jest dialog dwóch epok: średniowiecza oglądanego przez Młodą Polską i Młodej Polski widzianej przez pryzmat średniowiecza. Autor przytacza reakcję na "Żywe kamienie" wielu współczesnych Berentowi krytyków, zwracając szczególną uwagę na "List do Przyjaciół" Jarosława Iwaszkiewicza. Młody Iwaszkiewicz traktuje "Żywe kamienie" jako powieść o losach modernistów.

BP/104/82

A.B.